

12.5.2017

לכולם שלום,

טיפוח: ביום חמישי, ה-4 למאי התכנסה וועדת טיפוח-ספר העדר לשיבה. מצורף לסקירה, קובץ של סיכום השיבה.

מתחילת שנת 2017, ועדת טיפוח-ספר העדר, מיודעת ברשימת העגלים המאושרים והפסולים. היא כמובן יכולה לתת את דעתה על "עגל זה או אחר" אולם מתפקידה לעצב את המדיניות. לעומתה, תפקיד וועדת מעניינים מומלצים, להפעיל מדיניות זו בפועל, ובכלים מקצועיים. זו ההפרדה שהחלה מתחילתהשנה.

בוועדה התפתח דיון מקצועי בנושא הפעלת הפרים הצעירים. לאור הנתונים והאזורים שניתנו כבר בסקירה הקודמת והוצגו בוועדה הוחלט על שני דברים חשובים, והנוגעים במישרין לעבודתנו.

1. הועדה מאמצת את ביטול המושג "פר צעיר" בנטע. היישום בפועל יחל ממבחן פרים של אוגוסט 2017. על שיאון ומערכת נעה/נטע להיערך בהתאם.

2. היעד הוא הזרעה של כ- 40 פרי ג'נומיק בשנה, מלוחות הפרים, לפי השיטה הבאה: הפרים הנבחרים יפורסמו 3 פעמים בשנה (אפריל, אוגוסט, דצמבר) ואילו הג'נומיקים, יפורסמו 6 פעמים בשנה - אחת לחודשיים (3 בפרסום לוחות הפרים + 3 בין לוחות הפרים).

להלן, קצת פרשנות להחלטות אלו:

עד היום, תכנת "נטע" שידכה בצורה פרטנית (שם ומספר הפר) ל-80% מכלל השידוכים המתוכננים ברפת (פרות ועגלות). 20% הנותרים, היו הפלך של "פרים צעירים" אשר שודכו רנדומלית, ולאחר בדיקת ריבוי בשארות של המזריע. הנקודות הבאות יעזרו בהבנת המהלך והוסברו בישיבה:

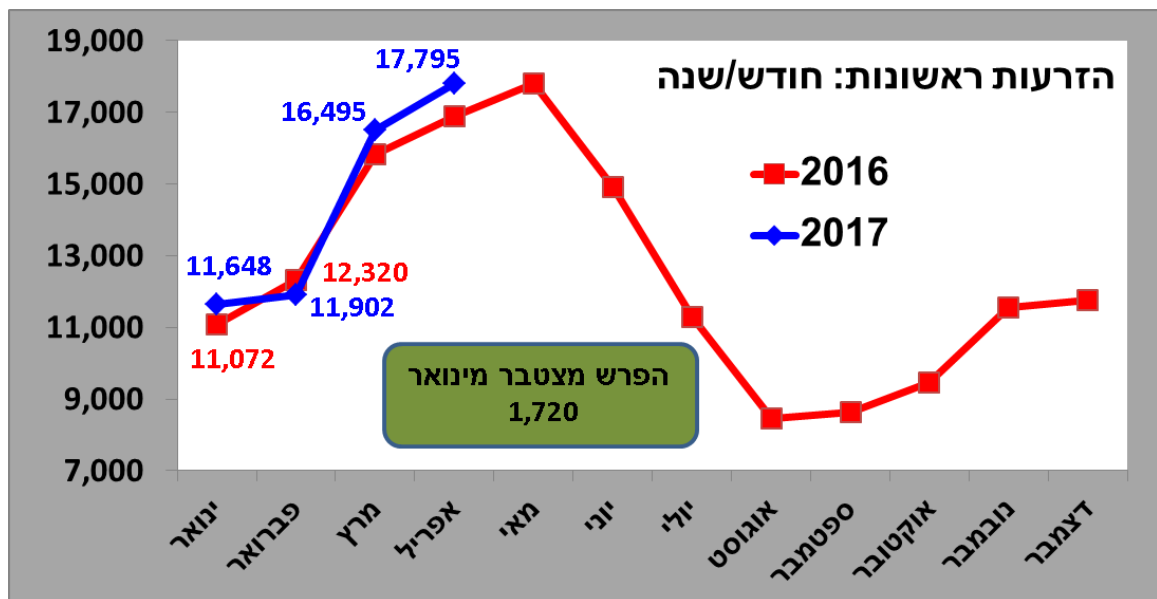
- כלל הפרים הצעירים בישראל הם ג'נומים
- כולם צריכים להזריע כדי לקבל בסופו של התהליך את המבחן
- ההבדלים, לפי אינדקס הטיפוח, מצטמצמים בין הפרים. קיימת חשיבות להפעלת גם קווי דם אחרים. לעיתים, יהיה להם חמ"מ נמוך יותר
- כ-80% מכלל השידוכים ברפתות הם לפי "המלצת שיאון" והשאר, משדכים בשינויים קטנים מול ההמלצה
- אנו לקראת סיום המעבר בין אוכלוסיית ה-50 פרים צעירים למבחן/לשנה ל-40 פרים צעירים למבחן/לשנה
- מתחים מיותרים נוצרים בין המזריעים לרפתנים/יות בהפעלת מערך "פרים צעירים" גם באחוזי השימוש וגם בריבוי בשארות שהוא פחות מדויק לעומת השידוך מ"נטע"

לאור כל זאת, מאוגוסט אנו נפרסם לוחות פרים שבהם בחלק העליון יהיו הפרים הנבחרים ובחלקו התחתון, פרי הג'נומיק. פריי הג'נומיק, יהיו בקבוצות של כ 6-7 פרים באחוזי שימוש דומים לכולם. פרים אלו, יוחלפו לאחר כחודשיים בקבוצה חדשה, בעוד שהפרים הנבחרים יישארו. לאחר עוד חודשיים, יתחלף כלל הלוח – נבחרים וקבוצת פריי ג'נומים חדשים וכך הלאה.

אנו נעקוב אחר מימוש ההחלטה. את המימון והתדירות אנו נבחן בפועל משום שכל פר ג'נומי צריך להפעילו במינימום של 1,400-850 הזרעות (תלוי בעונות השנה), כדי שבסופו של התהליך יהיה גם מבחן מהימן ממנו.

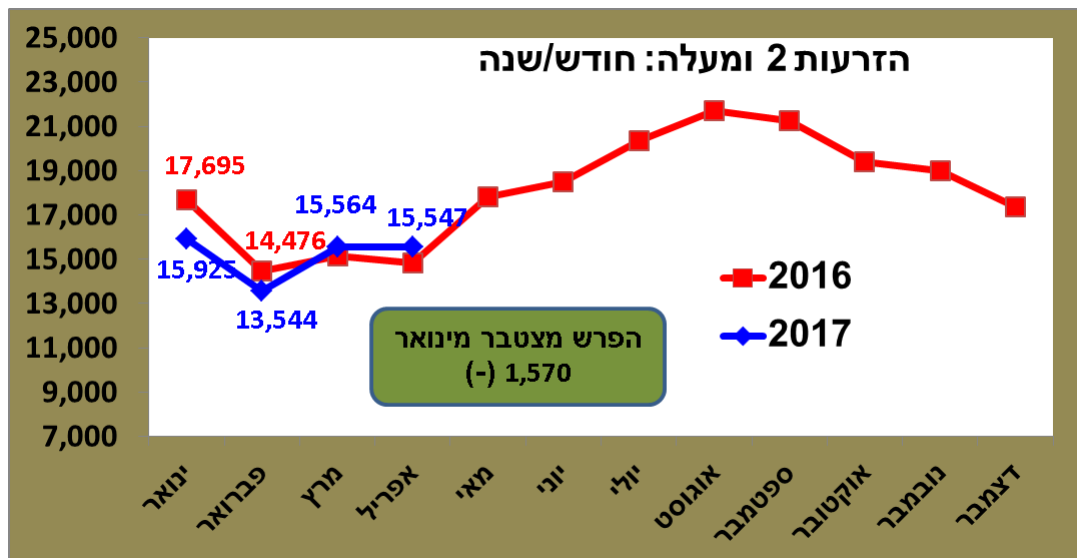
הזרעות: סיימנו את שליש שנת 2017 ותרשים ההזרעות הראשונות מצביע על עלייה לעומת שנת 2016, במיוחד בחודשים מרץ – אפריל. ההפרש המצטבר עומד על 1,720 הזרעות יותר מול התקופה המקבילה, אשתקד. בחודש הבא, קרוב לוודאי יחול מפנה שיושפע בעיקר מירידה בהזרעות ראשונות, במיוחד בעגלות/מבכירות.

איור 1: הזרעות ראשונות בשנים 2017 ו-2016 לפי חודשים

בעוד שבהזרעות ראשונות הייתה עלייה, הרי בהזרעות שניות (כולל) ומעלה, ישנה ירידה של מספר ההזרעות. קרוב לוודאי, הפוריות בחודשים אלו הייתה טובה יותר. כיוון שהמערכות המרכזיות יכולות לנתח את הפוריות רק עד ינואר 2017, הקשר בין הפוריות וכמות ההזרעות עוד ייבדק בשלושת החודשים הקרובים. ההפרש לתקופה הזו, נובע בעיקרו מינואר 2017. בחודשים אפריל ומאי, אפילו נרשמה עלייה לעומת חודשים אלו, אשתקד.

איור 2: הזרעות שניים ומעלה בשנים 2017 ו-2016 לפי חודשים

לוח הפריים: הזרעות לוח הפריים החדש החלו ב- 20 לאפריל. בלוח פורסמו ערכי הג'נומיק כפי שהיו ידועים, עד לרגע הפרסום. לא עוברים מספר ימים מעטים, ומגיעים נתוני הג'נומיק החדשים. לצערנו, הנתונים עדיין לא מגיעים בתאריכים קבועים וידועים מראש, וכך יוצא שהפרסום, לעיתים, "מפספס" במספר ימים את הנתונים המעודכנים.

טבלה 1 היא ערכי הג'נומיק המעודכנים של פריי הג'נומיק בלוח הפריים.

פריים ג'נומיק										פרי הזרעה						
אינדקס ייצור	חלב ומרכיביו						אבות הפר		הפר		אב אם	אב	מספר	שם		
	חלבון		שומן		חלב ק"ג	חמ"מ PD17	% הישנות	בנות הפר בתחלובה	מספר עדרים	מספר בנות						
	%	ק"ג	%	ק"ג												
746	0.00	25.5	-0.04	24.2	818	811	50	ערכי ג'נומיק (ללא בנות)	מרקנה	כספיאן	9103	כאסימור G	1			
816	-0.02	23.6	0.05	37.2	854	799	54	ערכי ג'נומיק (ללא בנות)	סיטבון	סטרט	9132	סיירוס G	2			
616	0.05	18.9	0.09	25.5	396	770	55	ערכי ג'נומיק (ללא בנות)	מסקול	סטרט	9133	סאמנו G	3			
691	-0.01	15.9	0.18	41.8	540	734	55	ערכי ג'נומיק (ללא בנות)	סיגר	אסיה	9124	אסוס G	4			
661	0.08	15.9	0.25	38.3	203	727	54	ערכי ג'נומיק (ללא בנות)	סימי	סטרט	9134	סוויט G	5			
582	0.02	16.0	0.10	28.6	455	694	54	ערכי ג'נומיק (ללא בנות)	ג'רמין	אסיה	9141	אדגרדו G	6 R			
541	0.11	16.7	0.15	22.1	118	667	51	ערכי ג'נומיק (ללא בנות)	ג'וניור	פדר	9136	פוג'ה G	7 R			
647	-0.03	16.2	0.10	35.9	659	656	52	ערכי ג'נומיק (ללא בנות)	ארגמן	מונרי	9130	מאקון ET G	8			
642	0.02	17.8	0.11	31.3	499	654	55	ערכי ג'נומיק (ללא בנות)	ג'ייג'יי	אסיה	9094	אגלי TV G	9			
633	0.03	19.5	0.06	25.8	519	630	49	ערכי ג'נומיק (ללא בנות)	ג'רמין	מייפלאור	9110	מוגלי TV G	10 R			
604	0.08	12.3	0.30	40.0	105	594	52	ערכי ג'נומיק (ללא בנות)	מפרק	מונרי	9131	מומו G	11			
653	0.03	18.0	0.12	31.9	470	703	53	מוצע								
שיפוט גופני במבכירות						תכונות נלוות				הפר						
גודל	רגליים	עומק עטין	מקום פטמות	עטין כללי	% הישנות	המלטות פר מעבר			אינדקס תכונות משנה	אינדקס המלטות בנות הפר	התמדה (%)	הישרדות (ימים)	פוריות בנות (%)	לרת"ס (לוג)	מספר	שם
						% המלטה קשה	% תמותה	% הישנות								
105	103	103	103	105	חזוי	0.6	0.2	32	65	-1.4	0.3	32	-0.9	-0.18	9103	כאסימור G
102	101	103	100	102	חזוי	0.1	-0.9	32	-17	-0.5	0.5	79	-1.2	0.14	9132	סיירוס G
101	104	106	99	104	חזוי	3.2	-0.3	33	154	-0.3	0.6	88	0.8	-0.24	9133	סאמנו G
95	100	99	98	101	חזוי	0.6	1.3	24	43	1.5	1.7	80	0.8	0.10	9124	אסוס G
102	103	105	98	102	חזוי	1.5	0.5	33	66	0.2	1.5	64	-0.1	-0.06	9134	סוויט G
99	101	99	100	102	חזוי	1.6	1.5	23	112	0.7	1.7	98	0.2	-0.12	9141	אדגרדו G
102	101	101	105	106	חזוי	0.1	-0.9	33	126	-1.4	0.1	87	0.2	-0.19	9136	פוג'ה G
100	105	99	105	103	חזוי	1.1	1.1	33	9	-0.5	1.7	86	-1.3	0.10	9130	מאקון ET G
98	100	100	101	103	חזוי	0.7	0.5	23	12	0.6	1.9	79	-1.0	0.08	9094	אגלי TV G
106	106	104	101	106	חזוי	2.7	0.4	34	-3	0.1	0.2	34	-2.1	-0.10	9110	מוגלי TV G
103	105	102	106	106	חזוי	-2.4	0.5	34	-10	-2.3	-0.9	29	-1.9	-0.03	9131	מומו G
101	103	102	101	104		0.9	0.4	30	51	-0.3	0.8	69	-0.6	-0.05		

מספר נקודות:

טבלה 2: דרוג בלוח הפריים לעומת דרוג חדש והפרשים בחמ"מ (חדש לעומת המתפרסם בלוח הפריים)

הפרש בחמ"מ	דרוג חדש	דרוג בלוח הפריים	אבות
-54	2	1	סטרטXסיטבון
-83	6	2	אסיהXג'רמין
55	1	3	כספיאןXמרקנה
34	3	4	סטרטXמסקול
14	4	5	אסיהXסיגר
-40	7	6	פדרXג'וניור
-72	10	7	מייפלאורXג'רמין
-38	9	8	אסיהXג'ייג'יי
45	5	9	סטרטXסימי
-55	11	10	מונריXמפרק
19	8	11	מונריXארגמן

- דרוג הפריים השתנה במעט – אין לכך משמעות בשל העובדה שאנו מתייחסים לאחוזי השימוש שלהם כמקשה אחת – הזרעות של קבוצת פריים ולא הזרעות לפי פר בודד. פועל יוצא – אחוזי השימוש דומים לכולם.

- המהימנות בתכונת אופן ההמלטה, השתפרה במרבית המקרים. הערכים השתנו במעט ולא השפיעו על שינויי המלצת שיאון בשימוש פרים אלו לעגלות.

טבלה 3 : נתוני אופן המלטה בלוח הפרים לעומת הנתונים החדשים

נתונים לאחר הג'נומיק החדש			נתוני לוח הפרים			שם הפר
המלטות פר מעבר			המלטות פר מעבר			
% המלטה קשה	% תמותה	% הישנות	% המלטה קשה	% תמותה	% הישנות	
0.1	-0.9	32	0.3	-0.9	29	סיירוס G
1.6	1.5	23	1.2	1.1	17	אדגרדו G
0.6	0.2	32	0.8	-0.3	30	כאסימור G
3.2	-0.3	33	3.2	-0.4	30	סאמו G
0.6	1.3	24	0.8	1.5	24	אסוס G
0.1	-0.9	33	0.2	-0.7	32	פוג'ה G
2.7	0.4	34	2.7	0.3	31	מוגלי TV G
0.7	0.5	23	0.0	0.4	23	אגלי TV G
1.5	0.5	33	1.1	0.5	30	סוויט G
-2.4	0.5	34	-2.3	0.1	31	מומו G
1.1	1.1	33	1.0	0.8	31	מאקון ET G

- טעות בפרסום דרוג הפרים המתאימים ביותר לתכונת הסת"ס – ללא קשר לג'נומיק, חלה טעות בפרסום דרוג הפרים בטבלאות הקטנות הצמודות ללוח הפרים. בתכונת הסת"ס פורסמו חמשת הפרים הגבוהים ביותר בערכי הסת"ס, במקום להיפך. להלן הדרוג הנכון – חמשת הפרים בעלי ערכי הסת"ס הנמוכים ביותר בלוח. כולם נבחנו, כך שערכי הג'נומיק החדשים לא השפיעו עליהם.

טבלה 4: דרוג חמשת הפרים הטובים ביותר לתכונת הסת"ס

חמשת הפרים הטובים ביותר לסת"ס	שם הפר
-0.34	דוגלי TV
-0.33	פטריק TV
-0.27	סגריר
-0.25	מיקסר
-0.24	ארמני

- בשבוע הבא, המזרעים יקבלו לוחות חדשים ובהם ערכי הג'נומיק החדשים. הם יוצמדו על גבי לוח הפרים הנמצא אצלם ברכב. באתר שיאון ובמיילים לרפתות, נפרסם את ערכי פרי הג'נומיק הנמצאים בלוח הפרים הנוכחי.

שר החקלאות בשיאון: השר וחבר הכנסת, אורי אריאל כיבד את נוכחותו בשיאון. במסגרת סיורי השטח, ובצמוד לביקור שלו בבית הספר החקלאי כנות, הגיע השר ופמלייתו לשיאון. להלן ציטוט מהדברים שהשר סיכם ונשלחו אליי על ידי סמנכ"ל מועצת החלב, איציק שניידר, שנכח בפגישה:

"מדובר באימפריה של ממש שמגיעה להישגים ולתוצאות מרשימות לתפארת החקלאות וחקלאים ולתפארת מדינת ישראל.

הפרה הישראלית נותנת הכי הרבה חלב מכל העולם, כ-12,080 ליטר לשנה, קרי אלף ליטר לחודש.

זהו הישג עולמי ואנחנו ראשונים בתחום.

האתגר הוא בהעצמת היצוא ואנחנו אכן פועלים להרחבת יצוא מוצרי חלב למדינות נוספות בעולם"

לאחר סיור קצר בשיאון, התכנסנו לשיחה בנושאים שבהם עוסקת שיאון. התמונות - במקצת מהאווירה שחווה השר. הוא הפנה את השיחה לשני נושאים מרכזיים שלטעמו יש להעצים: **יצוא הזרמה ובמקביל, מחקר ופיתוח.** תודה לכל העמלים בשיאון שהכינו את הביקור. ביקורים כאלו, חשובים בחייה של חברה. נתנים זווית נוספת של מבט מלמעלה ולשיקולים מערכתיים ממשלתיים. **פגישה מקצועית:** ביום שלישי הקרוב, ה-16 למאי ניפגש למפגש המקצועי האחרון לעונה זו. המפגש הבא, ביוני, הוא על תקן של "סיום עונה".

הפגישה תתקיים באייל

- 16:30 – התכנסות
  - 16:45 – הסככה המרחבית והשפעתה על ביצועי הפוריות והייצור – ד"ר יניב לבון
  - 17:45 – שיחה פתוחה של העובדים והוועד – בקשת הוועד לפגישה
- הכינוסים הללו הם חשובים הן בהיבטים המקצועיים והן בהיבטים החברתיים. הפעם בפגישה אחת, שילוב של שניהם ביחד. נכוחתכם חשובה.
- אני חוזר ומדגיש – אנשים שאינם יכולים להגיע לפגישות הללו, מחובתם להודיע לי.

בברכת שבת שלום, ושבוע טוב

יואל